

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 7D

2. NÁHRADNÍ TERMÍN

C7PDD26C0T04

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 28

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

1 Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu **je uveden na záznamovém archu.**
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body.**
- **Odpovědi píšete do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně.**
- **Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.**

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- U všech úloh/podúloh **je právě jedna odpověď správná.**
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D
4 ☐ ☐ ☒ ☐

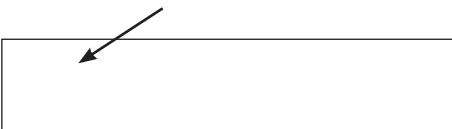
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvete původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D
4 ☒ ☐ ☒ ☐

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědi a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí v záznamovém archu.

16

- Při psaní odpovědi rozlišujte **velká a malá písmena.** Povoleno je psací i tiskací písmo.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď запиšte do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Uvedení jakékoli nesprávné (tj. i nadbytečné) informace je považováno za chybu.
- Pokud se řešení úlohy skládá z více dílčích odpovědí (např. z několika slov), za chybu se považuje jak jakákoli nesprávná, tak chybějící správná dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 1–3

(1) Malý velbloud jednou v poušti
spatřil palmy, vodu, houští.
Hned se pustil za nimi,
běžel celé hodiny.

(2) Nepomyslel na potíže.
Místo aby byly blíže,
jsou teď palmy mnohem dál.
V poledne to velbloud vzdal.

Kam dohlédne, holé skály.
Velbloud fňuká, slunce pálí,
dlouhé nožky těžce vleče,
hlava bolí, v zádech křeče,
strašlivě mu kručí v bříšku.

A tu náhle potká lišku.

„Ztratil jsem se, hledám mámu –
nevidělas karavanu?

Nesli pytle s vanilkou.“

(3) „Ti tu byli před chvílkou!
Už jsou támhle, u těch skal.“
Plakal, anebo se smál?
Velbloud běžel ze všech sil.
Za kopcem je dohonil.

Šťastně našel mámu s tátou,
dostal pusu chundelatou,
napil se a najedl.
Styděl se, co provedl.

(4) Když konečně došli domů
k stanům pod korunou stromu,
rodiče se usmívali:
„Palmy, voda kdesi v dáli?
Tahle země neznámá
byla fata morgána –
jenom přelud, zrcadlení.
Honils to, co vlastně není!“

Vysvětlivka: *karavana* – skupina obchodníků a zvířat cestující pouští

(A. Šotolová: *Fata morgána*; upraveno)

1 bod

1 Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

- A) Liška věděla, kam má karavana namířeno, a proto malého velblouda doprovodila ke skalám.
- B) Rodiče malého velblouda byli součástí karavany, která s nákladem vanilky putovala pouští.
- C) Malý velbloud vzdal své snažení v poledne, což bylo celou hodinu poté, co opustil své rodiče.
- D) Malý velbloud pocítoval stud kvůli tomu, že mu rodiče dali na veřejnosti chundelatou pusu.

1 bod

2 Které z následujících tvrzení odpovídá čtvrté části výchozího textu?

- A) Malý velbloud byl zklamán tím, že v neznámé daleké zemi nebyly palmy ani voda.
- B) Malý velbloud se podle svých rodičů nechal oklamat přeludem, že v dáli jsou palmy a voda.
- C) Rodiče malého velblouda se podle něj nechali oklamat přeludem, že v dáli jsou palmy a voda.
- D) Rodiče malého velblouda byli zklamáni tím, že v neznámé daleké zemi nebyly palmy ani voda.

1 bod

- 3 **Tvrzení:** V tomto verši se vyskytuje výraz, který je zde příslovcem, ale v jiném textu může být ohebným slovem.

Pro které verše podtržené ve výchozím textu platí výše uvedené tvrzení?

- A) pro celkem dva podtržené verše, a to z první a druhé části textu
- B) pro celkem dva podtržené verše, a to z první a čtvrté části textu
- C) pro celkem dva podtržené verše, a to z druhé a čtvrté části textu
- D) pro všechny tři podtržené verše

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

Věta č. 1: Nadaný atlet získal svou první zlatou medaili.

Věta č. 2: Vyhlášená restaurace nabízí velmi chutné rybí předkrmy.

1 bod

- 4 **Které z následujících tvrzení o větách z výchozího textu je pravdivé?**

- A) Obě tyto věty jsou zapsány pravopisně správně.
- B) Každá z těchto vět obsahuje pravopisnou chybu.
- C) Věta č. 1 je zapsána pravopisně správně, věta č. 2 obsahuje pravopisnou chybu.
- D) Věta č. 1 obsahuje pravopisnou chybu, věta č. 2 je zapsána pravopisně správně.

max. 3 body

- 5 **Přiřadte k jednotlivým slovům (5.1–5.3) odpovídající tvrzení (A–E).**

(Žádná možnost z nabídky A–E nesmí být přiřazena víckrát než jednou.)

5.1 smést

5.2 přiskočit

5.3 povytáhnout

- A) Toto slovo nemá žádnou předponu.
- B) Toto slovo má pouze jednu předponu, a to slabičnou.
- C) Toto slovo má pouze jednu předponu, a to neslabičnou.
- D) Toto slovo má celkem dvě předpony: každá z nich je slabičná.
- E) Toto slovo má celkem dvě předpony: jedna z nich je neslabičná.

max. 2 body

- 6 **Ke každé z následujících podúloh (6.1 a 6.2) napište současné (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň není vlastním jménem.**

(Slova musí být zapsána pravopisně správně.)

- 6.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem ZLEDOVATĚLÝ, skloňuje se podle vzoru STROJ a neobsahuje předponu.
- 6.2 Napište přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného čtyřslabičné, je příbuzné se slovem MRAK, skloňuje se podle vzoru MLADÝ a obsahuje předponu.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 7–11

TEXT 1

(1) Od prvního únosu gavaldotských dětí uběhlo už dvě stě let. Každé čtyři roky byly uneseny dvě. Na pohlaví ani na věku nezáleželo. Někdy zmizeli dva chlapci a jindy chlapec s dívkou, některému unesenému bylo šestnáct a jiný sotva oslavil dvanácté narozeniny. Existovalo jediné kritérium: jedno z unesených dětí bylo krásné a hodné a to druhé nehezké a divné.

(2) Obyvatelé Gavaltonu nejdříve z únosů vinili medvědy. Časem ale **dospěli** k závěru, že medvědi za nic nemůžou, protože žádného medvěda v okolí neviděli. Zatímco dospělí zvažovali další vysvětlení (třeba teorii o létajícím lidožroutovi), děti z městečka zaznamenaly něco podezřelého. Tváře zmizelých, známé z podobizen vyvěšených na náměstí, totiž objevily ve svých pohádkových knížkách. Malého Honzu, který byl unesen před sto lety, **poznaly** podle rošťáckého rozcuchu a dolíčků ve tvářích. Teď v knížce lehal na peci a měl neutuchající chuť na buchty. Zato **nezbedný** Angus, klučina s pihami a se špičatýma ušima, který zmizel společně s Honzou, se změnil v pihovatého draka.

Dospělí zprvu jejich pohádkové teorii nevěřili. Pak jim ale děti ukázaly obrázky známějších obličejů. Roztomilá Anička, unesená před padesáti lety, seděla na útesu jako krásná mořská víla, kdežto **nemilosrdná** Estra budila hrůzu jako prohnaná čarodějnice.

(3) Teď už nikdo v městečku nebyl na pochybách. Unesené děti našly nový život v pohádkových příbězích. Všechny ty knihy pocházely ze zatuchlého knihkupectví, které vlastnil pan Deauville. On sám nevěděl, odkud se berou. Zkrátka jednou za rok, pokaždé jiný den, se ráno v jeho krámku objevila tajemná zásilka. Když ji pan Deauville onehdy otevřel a začal z ní vybalovat knížky, všiml si, že v záhybu krabice je namalovaný erb s bílou a černou labutí, jehož součástí je stuha s nápisem.

(4) Ta malá černá písmenka vysvětlovala, kam se unesené děti poděly: do Školy dobra a zla. Únosy pokračovaly, ale únosce už získal jméno. Gavaltonští mu začali říkat Školník.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

TEXT 2

Slovesa typu A (např. *psát*) vyjadřují budoucnost pomocí slovesa *být* (např. *budu psát*). Budoucí čas slovesa typu A = infinitiv tohoto slovesa + sloveso *být* užitý v budoucím čase.

Slovesa typu B (např. *napsat*) vyjadřují budoucnost bez pomoci slovesa *být* (např. *napišu*).

max. 2 body

7 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (7.1–7.4), zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

	A	N
7.1 Angus byl unesen ve stejný rok jako Honza a o padesát let dříve než Anička.	☐	☐
7.2 Unesené děti byly různého stáří, například nejmladšímu z nich bylo dvanáct let.	☐	☐
7.3 Alespoň z jedné zásilky pan Deauville vybalil knihu, na níž byl namalován erb s bílou a černou labutí.	☐	☐
7.4 Díky nápisu na stuze obyvatelé Gavaltonu zjistili dvě informace: jednak že děti byly uneseny do Školy dobra a zla, jednak že únosce se jmenuje Školník.	☐	☐

max. 2 body

8 Vypište ze třetí části TEXTU 1 dvě podstatná jména, která jsou v textu užitá v 2. pádě.

(Vlastní jméno *Deauville* neposuzujte, není správným řešením. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

1 bod

9 Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se vyskytuje sloveso typu A?

(Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2.)

- A) někdy zmizeli dva chlapci
- B) zatímco dospělí zvažovali
- C) se změnil v pihovatého draka
- D) unesené děti našly nový život

1 bod

10 Které z následujících tvrzení není pravdivé?

(Posuzovaná slova jsou v TEXTU 1 vyznačena tučně.)

- A) Slovo *dospět* je v TEXTU 1 užito ve významu *rozumově a tělesně dozrát, vyspět*.
- B) Slovo *poznat* je v TEXTU 1 užito ve významu *uvědomit si totožnost někoho*.
- C) Slovo *nezbedný* je v TEXTU 1 užito ve významu *uličnický, darebácký*.
- D) Slovo *nemilosrdný* je v TEXTU 1 užito ve významu *nemající slitování, soucit*.

1 bod

11 Která z následujících možností nejlépe vystihuje TEXT 1?

- A) Jde o umělecký text, který vypráví o únosech gavaldonských dětí.
- B) Jde o neumělecký text, který vypráví o únosech gavaldonských dětí.
- C) Jde o umělecký text obsahující celou pohádku o únosech gavaldonských dětí, která začíná spojením *malého Honzu* a končí spojením *prohnaná čarodějnice*.
- D) Jde o neumělecký text obsahující celou pohádku o únosech gavaldonských dětí, která začíná spojením *malého Honzu* a končí spojením *prohnaná čarodějnice*.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 12

Minulý týden jsme při občanské výchově dostali zajímavý úkol. Měli jsme pomocí prezentace představit místo, které souvisí s našimi současnými koníčky. Už od raného dětství jsem fascinován melodiemi a rytmi, proto jsem ihned věděl, že spolužákům přiblížím České muzeum hudby, které jsem loni navštívil.

Toto muzeum schraňuje ve svých sbírkách více než sedm set exponátů. Kromě cenných hudebních nástrojů jsou zde k vidění také předměty, které kdysi patřily nejvýznamnějším osobnostem z hudebního světa. Za zmínku stojí třeba věci z Dvořákovi pozůstalosti, mezi něž patří originální (a dost oběmné) rukopisy jeho děl. Návštěvník postupně prochází sály, které jsou věnované klávesovým, struným a dalším nástrojům. Zaujalo mě například to, že na harfu se zpravidla nehraje malíčkem, protože je příliš krátký a slabý. Mezi nejzajímavější vystavená díla se pak zařadily skleněné harmoniky, které pocházejí z přelomu 18. a 19. století.

(inspirováno textem na www.kudyznudy.cz)

max. 4 body

12 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou v něm zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

(Slova запиšte bezchybně, a to ve stejném tvaru, v němž jsou užita v textu. Podtržené výrazy jsou zapsány správně. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

13 Seřadte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

- A) Vylezl z postele, sešel do přízemí a poslouchal. Všude panovalo ticho. Max se rozhodl podívat ještě do sklepa. Otevřel dveře a opatrně sestoupil o schod, pak o další a postupně se dostal až dolů. Vtom se ozvala další rána.
- B) *Prásk!* Hlasitá rána vytrhla Maxe ze spánku. Ospalá zmatenost byla tatam. Chlapec zrychleně dýchal. Je snad dole někdo?
- C) Její světlo ozářilo zvláštní výjev. Na stěně malé místnosti byly přilepené plakáty: fotbalista Ronaldo a komiksový hrdina Aquaman. Když Max přistoupil blíž, ucítil pod nohama cosi měkkého.
- D) Nikdo neodpovídal. Max se naposledy rozhlédl. Nic. Už se chystal otočit, náhle však jeho pozornost upoutal výklenek. Namířil baterku přímo do něj. Docela vzadu byla zmuchlaná přikrývka. Když za ni trhl, vykoukly na něj dvě vyděšené oči neznámého kluka.
- E) Stál na tátově karimatce. Vzápětí posvítil na zem a po zátylku mu přeběhl mráz. Pod plakáty ležel nedojedený banán. „Je tady někdo?“ zavolal Max.
- F) Nějaká krabice spadla na podlahu. Zničehonic odněkud ze tmy vyběhl kocour. „Takže tos byl ty!“ řekl Max a už se chtěl vrátit, když vtom si všiml malých dvířek ve zdi. Odsunul velikou bednu, otevřel dvířka a rozsvítil baterku, aby prozkoumal prostor za nimi.

(K. Marshová: Kluk odnikud; upraveno)

- 13.1 _____
- 13.2 _____
- 13.3 _____
- 13.4 _____
- 13.5 _____
- 13.6 _____

max. 2 body

14 PROHLÍDKA – TROPICKÝ – SKLENÍK – POČÍTAT – VYSOKÝ – VLHKOST – VZDUCH

Z výše uvedeného řetězce slov vytvořte smysluplnou, spisovnou a pravopisně i gramaticky správnou větu jednoduchou, která bude obsahovat všechna slova z daného řetězce, a to v uvedeném pořadí. Do věty musíte přidat dvě předložky, doplnění jiných slov je považováno za chybu.

Příklad: OBAL – ČOKOLÁDA – HODIT – KOŠ → *Obal od čokolády hod' do koše.*

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 15

Skrývá se v přítmí mohutných stromů, nakloněná vahou let i vzpomínek. Její oprýskaná barva vytváří zvláštní vzorce splývající s okolím, takže ji náhodný chodec snadno přehlédne. Kolik příběhů už asi vyslechla? A byl mezi nimi i ten váš? Během těch let slyšela smích a viděla slzy, poslouchala slova přátelství, lásky i nehezká slova hádek a srdceryvného loučení. Chtěl bych vědět, jestli obyčejné věci kolem nás mají paměť.

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

1 bod

15 Která z následujících možností nejlépe vystihuje výchozí text?

- A) Autor textu navazuje kontakt se čtenářem a snaží se mu alespoň trochu přiblížit jeden objekt, jímž je nejspíše lavička v parku.
- B) Autor textu navazuje kontakt se čtenářem a snaží se mu alespoň trochu přiblížit jeden objekt, jímž je nejspíše cestička v parku.
- C) Autor textu nenavazuje kontakt se čtenářem, pouze se snaží popsat děj odehrávající se v blízkosti jednoho objektu, jímž je nejspíše lavička v parku.
- D) Autor textu nenavazuje kontakt se čtenářem, pouze se snaží popsat děj odehrávající se v blízkosti jednoho objektu, jímž je nejspíše cestička v parku.

max. 2 body

16 Rozhodněte o každém z následujících větných celků (16.1–16.4), zda je zapsán pravopisně správně (A), nebo ne (N).

	A	N
16.1 Oprávněně zamítnuté žádosti se uložili do vedlejší kanceláře.	☐	☐
16.2 Zástupy rozlícených lidí pochodovaly do centra hlavního města.	☐	☐
16.3 Lipový čaj je účinný při lehčím průběhu onemocnění dýchacích cest.	☐	☐
16.4 Všichni obyvatelé se zúčastnili oslavy, která se v naší vsi stala milou tradicí.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 17

TEXT 1

Kuchař nakrájel pažitku.	Koupil kočce pamlsky.	Z flétny vyšel jen pazvuk.
U pařezu našel houbu.	Ten pavědec se opět mýlí.	Na pasece zrají maliny.
Pod oknem byla pavučina.	Jedl drůbeží paštiku.	Pachatel je stále neznámý.
Čaj měl nějakou pachuť.	Nastrážil pasti na myši.	Byl to moudrý panovník.

TEXT 2

Slovo typu A obsahuje předponu *pa-*, která vyjadřuje negativní hodnocení (např. *místo dobrého vína děda koupil patok* = koupil nekvalitní víno).

Slovo typu B obsahuje předponu *pa-* s jiným významem než slovo typu A (např. *srnec má na hlavě parohy* = rozvětvené výrůstky; v zoo *byl i pakůň* = živočich podobný koni).

Slovo typu C (např. *padák*) neobsahuje předponu *pa-*.

max. 3 body

17 Vypište z TEXTU 1 tři slova, která jsou jednoznačně typu A.

(Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 18–23

(1) Jízdu nejkrásnějším úsekem švýcarských Alp, během níž překonáte 291 mostů a projedete 91 tunely – to vám nabízí Ledovcový expres. Tento unikátní vlak se na svou první cestu vydal 25. června 1930: z obce Zermatt vyjel přesně v půl osmé ráno a do cíle, jímž byla obec Svatý Mořic, dorazil přibližně po jedenácti hodinách. Nádherné scenérie tehdy obdivovalo 70 pasažérů a o jejich pohodlí se starala několikačlenná posádka.

Po této trase Ledovcový expres zprvu jezdil jen v letních měsících, v zimě totiž kvůli velkému množství sněhu hrozily laviny. Jeho celoroční provoz umožnil až tunel Furka, otevřený v roce 1982. O jedenáct let později došlo k zásadní proměně vlakové soupravy Ledovcového expresu: poprvé byly použity panoramatické vagóny, které kromě klasických oken měly také částečně prosklenou střechu, zaručující turistům lepší výhled.

(2) Dnes Ledovcový expres jezdí v letních měsících z Zermattu do Svatého Mořice dvakrát denně. Celou trasu urazí zhruba za osm hodin, po cestě zastavuje v několika stanicích (např. v malebném městě Chur). Nejkrásnější panorámata jsou prý okolo průsmyku Oberalp, jenž je se svou nadmořskou výškou 2033 metrů zároveň nejvýše položeným místem celé železniční trasy. Z městečka Thusis do Svatého Mořice jede vlak po tzv. Albulské dráze. Ta se pyšní odvážnými architektonickými konstrukcemi, díky nimž vlak překoná tisícimetrový výškový rozdíl mezi těmito obcemi.

(3) Chcete-li zažít jízdu v panoramatickém vagónu Ledovcového expresu, musíte si předem koupit nejen jízdenku, ale i místenku. Počítejte s tím, že budete muset sáhnout hlouběji do kapsy, zážitek ale stojí za to. Rozhodně to zkuste. Pokud budete chtít absolvovat celou trasu (tzn. Zermatt – Svatý Mořic) například v červnu 2026, základní ceny bez slevy budou následující:

	jízdenka
třída Excellence	272 CHF
1. třída	272 CHF
2. třída	159 CHF

	místenka
třída Excellence	540 CHF
1. třída	54 CHF
2. třída	54 CHF

Vysvětlivky: CHF – zkratka pro švýcarský frank (1 CHF = cca 27 Kč); místenka – rezervace konkrétního sedadla

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

max. 2 body

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (18.1–18.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
18.1 Dne 25. 6. 1930 Ledovcový expres dojel do Svatého Mořice kolem 18.30.	☐	☐
18.2 Při historicky první jízdě Ledovcového expresu bylo v tomto vlaku celkem 70 osob.	☐	☐
18.3 Albulská dráha, nacházející se mezi městečky Thusis a Svatý Mořic, je dlouhá tisíc metrů.	☐	☐
18.4 Panoramatické vagóny Ledovcového expresu, které mají částečně prosklenou střechu, byly poprvé použity v 90. letech minulého století.	☐	☐

max. 3 body

19 Vypište z druhé části výchozího textu tři víceslabičné předložky.

(Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

1 bod

- 20 **Tvrzení:** Pokud bude v červnu 2026 člověk cestovat Ledovcovým expresem z obce Zermatt do obce Svatý Mořic a nebude mít žádnou slevu, *****.

Kterou z následujících možností je nutné doplnit na vynechané místo (***) ve výše uvedeném tvrzení, aby toto tvrzení bylo v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu?**

- A) za jízdu 2. třídou zaplatí více než 200 CHF
- B) za jízdu 1. třídou zaplatí méně než 300 CHF
- C) jízda ve třídě Excellence ho vyjde přesně 10krát draž než jízda v 2. třídě
- D) jízda ve třídě Excellence ho vyjde na stejnou částku jako jízda v 1. třídě

1 bod

- 21 **Které z následujících tvrzení nejlépe odpovídá třetí části výchozího textu?**

- A) Autor textu zde zpochybňuje, že jízda Ledovcovým expresem je drahá, a proto čtenářům přikazuje ji absolvovat.
- B) Autor textu zde připouští, že jízda Ledovcovým expresem není levná, ale i tak čtenářům přikazuje ji absolvovat.
- C) Autor textu zde zpochybňuje, že jízda Ledovcovým expresem je drahá, a proto čtenářům doporučuje ji absolvovat.
- D) Autor textu zde připouští, že jízda Ledovcovým expresem není levná, ale i tak čtenářům doporučuje ji absolvovat.

1 bod

- 22 **Ve které z následujících možností jsou významové vztahy mezi slovy nejpodobnější vztahům mezi slovy JÍZDA – VLAK – OKNO?**

(Slova *jízda*, *vlak* a *okno* posuzujte ve významu, v němž jsou užita v první části výchozího textu. Správná je pouze možnost, v níž pořadí slov odpovídá pořadí *jízda – vlak – okno*.)

- A) silnice – auto – volant
- B) let – podvozek – tryskáč
- C) chůze – zábradlí – schodiště
- D) plavba – plachetnice – stěžeň

max. 2 body

- 23 **Následující tvrzení (23.1–23.4) se týkají souvětí podtrženého ve výchozím textu. Rozhodněte o každém z těchto tvrzení, zda je pravdivé (A), nebo ne (N).**

	A	N
23.1 První věta tohoto souvětí obsahuje podmět několikanásobný.	☐	☐
23.2 Větný člen <i>po trase</i> je příslovečné určení místa.	☐	☐
23.3 Větný člen <i>v měsících</i> je příslovečné určení času.	☐	☐
23.4 Větným členem <i>sněhu</i> je předmět, jímž je rozvíjen větný člen <i>hrozily</i> .	☐	☐

1 bod

- 24 **Která z následujících vět je zapsána pravopisně správně?**

- A) Obě ženy zklopily hlavu.
- B) Tato událost nás velmi zblížila.
- C) Kolegové si ztěžovali na výplatu.
- D) Soud zprostil starostu všech obvinění.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–27

Víte, jak vznikla žvýkačka? Její stopy překvapivě sahají až do neolitu. Svědčí o tom kousek pryskyřice s otisky lidských zubů, starý několik tisíc let. Naši předkové ovšem žvýkali leccos. Třeba u Mayů byla oblíbená čikle (hmota získávaná ze stromu zapota obecná), severoameričtí indiáni zase žvýkali smrkovou pryskyřici.

Právě z pryskyřice vyrobil roku 1848 americký obchodník John Curtis první žvýkačku určenou k prodeji. Byla ale hodně tuhá a moc dobře nechutnala. Svou další žvýkačkou ze slazeného parafínu¹ Curtis zaujal zákazníky více, ani tento výrobek se však nestal hitem. Mnohem úspěšnějším průkopníkem byl Thomas Adams. Tento vynálezce začal experimentovat s čiklím, jelikož chtěl vyvinout materiál vhodný pro výrobu pneumatik. Po více než roce pokusů mu bylo jasné, že původní plán nevyjde, proto roku 1869 začal z čikle vyrábět žvýkačky. Kupodivu šly na odbyt. Dva roky poté si Adams nechal patentovat stroj na výrobu žvýkaček a díky němu rozjel produkci těchto cukrovinek ve velkém.

V minulém století došlo k několika inovacím, například roku 1906 vznikla pevnější žvýkačka určená k tvoření bublin (mimochodem – průměr dosud největší žvýkačkové bubliny na světě je 58,4 cm), *****. Žvýkačky jsou populární dodnes. V USA je například průměrná roční spotřeba žvýkaček 200 kusů na osobu, což je zhruba o 70 kusů na osobu více než v České republice.

¹ Parafín je voskovitá látka, získávaná z ropy nebo uhlí.

(www.stoplusjednicka.cz, www.reflex.cz; upraveno)

max. 2 body

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (25.1–25.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
25.1 Oblíbenou hmotou, kterou žvýkali Mayové, byla čikle neboli zapota obecná.	☐	☐
25.2 V České republice je průměrná roční spotřeba žvýkaček menší než 150 kusů na osobu.	☐	☐
25.3 První experiment, který Thomas Adams provedl s čiklím, se uskutečnil dříve než v roce 1869.	☐	☐
25.4 Dosud největší žvýkačková bublina na světě, která měla průměr 58,4 cm, byla vytvořena v roce 1906.	☐	☐

1 bod

26 Které z následujících tvrzení o souvětí podtrženém ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Věta vedlejší zde vyjadřuje způsob, jak začal vynálezce experimentovat s čiklím.
- B) Věta vedlejší zde vyjadřuje způsob, jak chtěl vynálezce vyvinout určitý materiál.
- C) Věta vedlejší zde vyjadřuje příčinu toho, proč začal vynálezce experimentovat s čiklím.
- D) Věta vedlejší zde vyjadřuje příčinu toho, proč chtěl vynálezce vyvinout určitý materiál.

1 bod

27 Na vynechané místo (***) ve výchozím textu patří úsek, který obsahuje sloveso nahradit ve tvaru 3. osoby čísla jednotného způsobu oznamovacího času minulého rodu trpného. Který z následujících úseků na toto místo patří?**

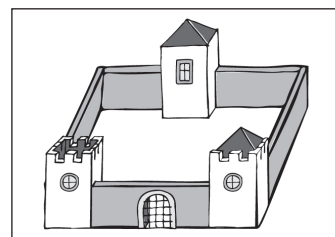
- A) časem by také přírodní materiál nahradil uměle vyrobený
- B) časem by také přírodní materiál nahrazoval uměle vyrobený
- C) časem byl také přírodní materiál nahrazen uměle vyrobeným
- D) časem byl také přírodní materiál nahrazován uměle vyrobeným

28 Přiradte k jednotlivým obrázkům (28.1–28.4) odpovídající popis (A–F).

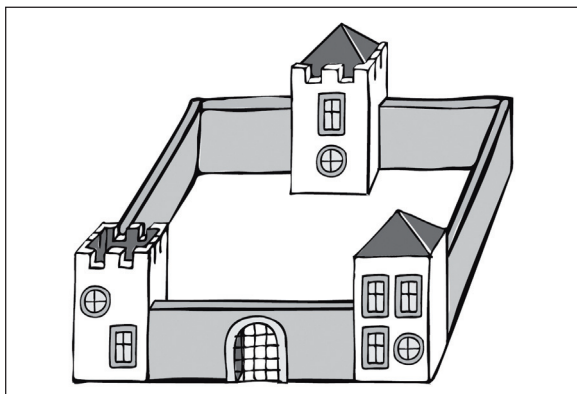
(Žádná možnost z nabídky A–F nesmí být přiřazena víckrát než jednou.)

Vysvětlivky s příkladem

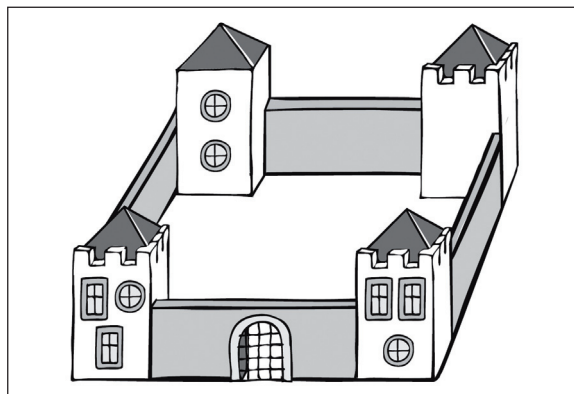
Na vedlejším malém obrázku je hrad, který má celkem tři věže: ty přední jsou s cimbuřím (jedna z nich má špičatou střechu), zadní věž je bez cimbuří a má špičatou střechu. Na obrázku jsou celkem tři okna (na zadní věži je jedno hranaté okno a na každé z předních věží je jedno kulaté okno). Všechna okna, která se na hradě nacházejí, jsou na posuzovaných obrázcích zakreslena.

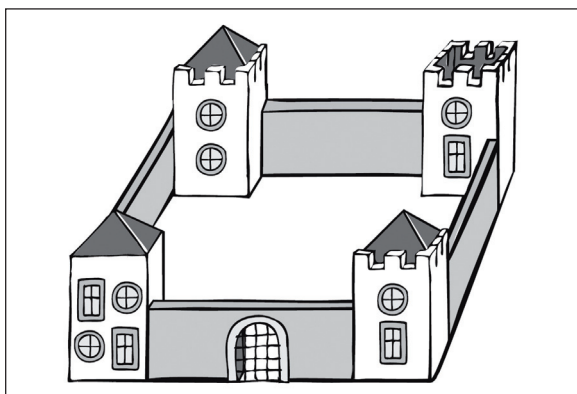
28.1

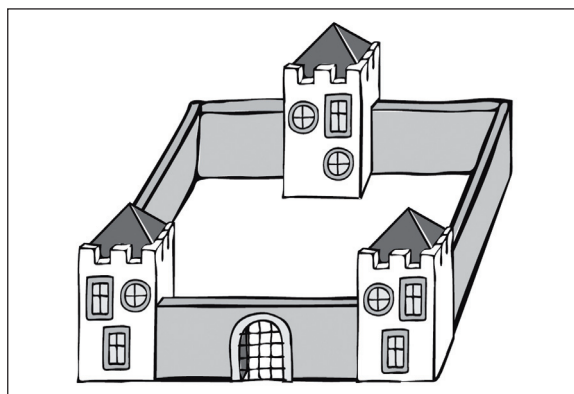
28.2

28.3

28.4

- A) Každá z hradních věží má alespoň jedno okno. Celkový počet věží se špičatou střechou je lichý. Jedna z předních věží nemá cimbuří.
- B) Každá z předních věží má špičatou střechu. Hrad má sudý počet věží. Na jedné přední věži je stejný počet hranatých oken jako na druhé přední věži.
- C) Alespoň na jedné z hradních věží je sudý počet oken. Více než dvě hradní věže mají cimbuří. Na každé z hradních věží je alespoň jedno hranaté okno.
- D) Celkový počet oken na hradních věžích je sudý. Jedna hradní věž s cimbuřím nemá špičatou střechu. Na obrázku je hranatých oken více než kulatých.
- E) Celkový počet kulatých oken na hradních věžích je sudý. Jedna přední věž má stejný počet oken jako druhá přední věž. Pouze jedna z předních věží má cimbuří.
- F) Ze všech kulatých oken na obrázku jsou celkem dvě na předních věžích. Celkový počet hranatých oken na hradních věžích je lichý. Každá hradní věž s cimbuřím má špičatou střechu.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.